

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	180 Lei.
Fél évre	90 Lei.
Egy negyed évre ...	45 Lei.
Egy óra	15 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József tóherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1921.

∞ ∞

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

∞ ∞

Vasárnap, november 6.

A veszett fejsze nyele.

Nehezen térnek medrükbe a Károly-puccs által felzavart hullámok. A magyar trón elfoglalásának gyorsan elfojtott kísérlete és a magyar kormányban ebben az ügyben tanusított energikus magatartása teljesen megnyugtatta az antant köröket. Igaz, hogy ezzel az ügy nem nyert a nagyantant részéről sem teljes befejezést, mert a további követelménye a balul kiütött kísérletnek az lett, hogy Károly most már nemcsak ideiglenesen, de örökre elhagyta Magyarország földjét. De ez sem elég, mert a szövetséges hatalmak arra kényserítették a magyarokat, hogy az egész Habsburg-dinasztiát trónvesztettnek nyilvánítsák. Ezzel aztán a nagy antant részéről és a kisantant közül Románia részéről, a királypuccsal kapcsolatban más kivánalmak nem merültek fel. De a két szláv állam: Csehszlovákia és Jugoszlávia nem voltak elkészülve az ügy ilyen befejezésére. Egészen mást vártak és másképp óhajtották az események fejlődését. Azt szerették volna, ha a magyar kormány is egyetért a királykaland tervezőivel — ha Károly bevándorolt volna Budapestre s így megadódott volna az alkalom a fegyveres beavatkozásra. Hogy mennyire a szívükön viselték ezt az óhajt, semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy tekintet nélkül a puccs elfojtására, a volt király elfogatására, Románia passzív magatartására, a nagyantant tiltakozására, elrendelték a mozgósítást és ha Románia józan gondolkodással nem helyezkedik a nagyhatalmak álláspontjára, az egész nagyantant ellenére is megrohánják Magyarországot.

Igy azonban rég ápolott tervük dugába dőlt, de még ma sem mondtak le arról, hogy megkapják a veszett fejsze nyelét. Ugy Csehszlovákia, mint Jugoszlávia arra törekednek, hogy mozgósítási költségeiket Magyarországon behajtsák. Azt azonban nem lehet tudni, hogy ezt a követelést mi-féle jogalapra helyezik. A trónfoglalási kísérlet olyan gyorsan megghiusult, ami semmi esetre sem indokolta, hogy Jugoszlávia és Csehszlovákia mozgósítson Magyarországot ellen. A királycsapatok le voltak verve. Károly pedig fogva volt, amikor a két szláv állam mozgósított. Jól tudták, hogy nincs veszély, mégis mozgósítottak. Sőt, ha igaz a hír, Jugoszlávia ma is mozgósítási, illetve katonai intézkedéseket folytat Magyarországot ellen. Ez azt a hangoztatott feltevést látszik megerősíteni, hogy a csehek és szerbek részéről agentprovokató-

rók működtek közre a királypuccs felidézésére, mert erre okvetlenül szükség volt az északi és déli szláv ölelkezés elérésére és a ve-

lencei határozat megbuktatására. De ha ez nem sikerül, a mozgósítás akkor is jó arra, hogy Magyarország fizessen.

Madeirában várják Károly exkirályt

(Orsovától vonattal Galacig)

BUDAPEST. Funchalból az a távirat érkezett, hogy Károly exkirály és Zita exkirályné elhelyezésére megtették az előkészületeket. Funchal, ahonnan a távirat érkezett, az exkirályi pár jövődöntő tartózkodási helye. Funchal Madeira szigetén van és a hasonló nevű portugál kerület székhelye, egyúttal Madeira és Porto-Santo portugál szigetek székvárosa. Madeira sziget délkeleti partján katonai és polgári hatóságok és püspökség székhelye. Lakosainak száma 25 ezer. A városban sok szép épület van, utcáinak nagyrésze szűk. Sok csinos villa van a tengerparton, a melyről igen szép kilátás nyílik. A hőmérséklete enyhe, 10—24 fok. Klimája miatt sok mellbeteg, különösen angolok keresik fel téli időben. Egy telet néhai Erzsébet magyar királynő is töltött a szigeten, fiatal korában, amikor kigyógyították a tüdővészéből. Funchal kikötője élénk kereskedelmi központ és nyitva van a déli és délkeleti szeleknek. Számos hajó keresi fel, hogy szénszükségletét és élelmiszereit beszerezze. A francia, angol, német és portugál hajók, amikor Dél- és Nyugatafrikából, Braziliából és Laplatából Európa felé haladnak, itt szoktak kikötni.

Zátonyra futott a hajó.

BELGRÁD. A Glowworm angol monitor Belgrádtól 24 kilométernyire homokzátonyra futott és egész éjszaka ott rekedt. Hajnali 4 órakor vontatókötelen húzták el. A Glowworm az alacsony vízállás miatt nem juthat el a Fekete tengerig, különösen a Vaskapu járhatatlan nagyobb hajók részére. A Bajától Belgrádig szóló aránylag rövid utat két nap alatt tette meg a hajó.

BUCURESTI. A Glowworm angol hadihajó, amely Károly exkirályt és Zita exkirálynét szállította Galac felé, tegnap délelőtt ért Románia határához. A hadihajó azonban csak Baziásig tudott menni, ahol Snadge kapitány a hadihajó parancsnoka kijelentette, hogy az alacsony vízállás miatt az angol hajó nem tudja utját folytat-

ni. Baziáson ki is kötött a hadihajó. Az antant tiszték a román első vadászszázalaj parancsnokságához fordultak, amely négy autót és egy teherautót bocsátott az antant tiszték rendelkezésére. Autókon folytatták utjukat Orsováig, ahová estefelé megérkeztek. Az éjszaka a király és a királyné Orsován töltötték, reggel pedig különvonatra szálltak és folytatták utjukat Galac felé.

BUCURESTI. Galaci jelentés szerint Habsburg Károly különvonata ma tizenegy órakor megérkezett.

Az exkirályt szállító angol hajók

BUDAPEST. Az angol dunai flotta, amellyel Károly exkirály és neje utaznak, jugoszláv hajóktól kísérve siklik végig a Dunán. A flottila a Duna alacsony vízállása miatt nem tudott bejutni Budapestre. De azért jól ismerik a magyar fővárosban, akkorról még, amikor a hadihajók ünnepélyes fogadtatás mellett kikötöttek a budai rapkarton és néhány hétig csendesen himbálództak a Duna sárga hullámain. Akkor ez a látogatás csupán udvariassági ténye volt az angol dunai hajórajnak, melynek parancsnoka Snadge brit királyi tengerész kapitány ugyancsak panaszkodott hogy szokatlan számára a csekély ke tevékenység, amely mindössze abban merül ki, hogy Galactól—Régenburgig hajókázik a flottájával és végig látogatja a partmenti városokat. Snadge kommandáns hajói júliusban hosszabb ideig kihült kazánokkal tétlenkedtek a budai vár alatt. Augusztus elején azután felszedte horgonyait és utnak indult fel, a cseh és osztrák vizekre, érintve a magyar városokat, Esztergomot, elhaladt Komárom előtt és néhány napig ott vesztegelt Pozsony várhegye alatt is. A végeél Bécs volt, ahol azonban egy nap múlva fűtött a flottilla, ismét kikötött Budán és két heti ott-tartózkodás után leszaladt a Fekete tengerhez a Duna torkolatához. Ott volt a mai világesemények bekövetkeztéig s most akadttennivalója. A Napoleont számíze-

tésbe vivő Bellerophon hadihajón nem volt annyi ágyú, golyószóró, sőt bizonyosan szikratávíró sem, mint amilyennel fel van szerelve a Glowworm. Ez a neve a flottila vezérhajójának, melynek modernül berendezett kabinjaiban Károly király és a királyné hajlékot kapott. A hajórajhoz tartozik a Ladybrid, kisebb monitor és végül egy őrnaszád. Ez a három egység alkotja Anglia félelmetes tengeri erejének dunai képviselőit. Az angolok az állatvilágból vették e hajók neveit. Glowworm magyarul: szentjánosbogár. Ladybrid pedig: katicabogár. De ezek a hajók nem olyan szelidek: a felső és alsó fedélzet hemzseg a sok ágyútól. A Glowworm orrán hatalmas hajóágyú, az egész fedélzet körülszegélyezve revolverágyúkkal, forgatható golyószórókkal és gépfegyverekkel. Mindhárom hadihajó vastagon páncélozott szürkére festett bordázatával hihetetlen gyorsaságot tud kifejteni.

Megérkezés Galacba.

BUCURESTI. Az Orient-rádió jelenti: Károly exkirály és Zita exkirálynő ma reggel különvonaton elhagyta Orsovát és este Galacba érkezett. Az exkirályi párt a Cardiff nevű angol hadihajón helyezték el, amelynek egy altengernagy a parancsnoka. A szárazföldi ut az alacsony vízállás miatt vált szükségessé. Az exkirályt és feleségét a hadihajón angol rendőrök őrzik. A Cardiff hadihajót állandóan négy román őrnaszád kíséri.

Szerbia kivételes állapotot rendelt el.

(Olaszország a kisantant pártján.)

MILANO. A Corriere della Sera diplomáciai munkatársa helyzetképet küldött Rómából. Nyíltan megírja, hogy a magyar kérdés miatt csakugyan szakadás állott be a nagy- és kisantant között. Olaszországot minden érdeke a kisantant oldalára szólítja és ez az oka a párisi és londoni politika elhidegülésének. Sokat beszélnek arról, hogy az olasz külpolitika Angliának engedte át Károly exkirály őrzését. Helytelenül azt, hogy Olaszország a kisantant hatalma felé orientálódik.

BELGRÁD. A szerb kormány az északi határmenti helységekben elrendelte a kivételes állapotot.

Benes a tótföldi internálásokról

(Szabadon bocsátották az elfogott magyarokat.)

PRÁGA. A Pravo Lidu szerint Rakovszki Istvánnak nemcsak a fiát, hanem a feleségét és leányát is, akik a tótföldön tartózkodtak, letartóztatták és internálták.

PRÁGA. **Lelley**, keresztény nemzeti magyar képviselő **Benes** cseh miniszterelnök előtt szóváltotta a tótországi letartóztatásokat, internálásokat és lapbetiltásokat. Lelley kijelentette, hogy a magyar képviselők garanciát vállalnak arra nézve, hogy a letartóztatott és internált magyarok szabadonbocsátásuk esetén semmiféle büntetendő cselekményt sem fognak elkövetni. **Benes** azt válaszolta, hogy a preventív intézkedések jogosságát és célszerűségét el kell ismerni. Kötelességének tartja azonban odahatni, hogy a személyes szabadság csak a törvényes formáltságok betartásával korlátoztassék. Már elrendelte ama internáltak szabadonbocsátását, akik ellen bírói eljárás nincs folyamatban. A többi esetet és a magyar lapok betiltásának ügyét meg fogja vizsgáltatni.

Irodalom és művészet.

Az Ördög kétszázadszor.

Budapest. Magyar színpadon prózadarabnak legmagasabb karrierjét érte el tegnap este a Vigszínházban Molnár Ferenc vígjátéka, „Az ördög” — a kétszázadik előadás diadalát. A világnek száz és száz színpadán bontotta ki ez a darab a magyar színpad kultúra lobogóját és amikor kétszázadik estéjén avató színházában fanyar és szellemes mosolyával ránt mosolygott, örömmel éreztük, hogy színel frissek ereje nem csökkent meg világjáró utjában, elmésségének rakétái a régi magas ivükben robbannak elénk.

Uj Molnár-premier.

A budapesti Magyar Színházban nemrég mutatták be Molnár Ferenc legújabb darabját, a Színház-át. A premierről *Köszölnyi* Dezső az alábbi kritikában számol be:

Színházban voltunk és mit láttunk a színpadon? Színházat és színpadot. Színészeket láttunk és mit műveltek ők, kik egyébként az életet mimelik, a többi embereket utánozzák? Azt alakították, hogy színészek, azt játszották, hogy játsszanak. Helyesebben és pontosabban megfogalmazva: egy színész azt játsza, hogy játszik, de aztán kiderül, hogy tévedtünk, nem azt játssza, hogy játszik, hanem azt játssza, hogy nem játszik. Molnár Ferenc ezen az estén három kis egyfelvonásosával a káprázatok világába vezet, bűvös kastélyba, melynek rejtek-ajtói látszatra és valóságra nyílnak. Darabjának is kiinduló pontja egy színpadi véletlen, mely alakjait rendkívüli helyzetbe hozza és mi belőle megtudunk valamit, amit nélküle nem

Ennek az írói pompás épületnek strukturáját ma is nagyszerűnek éreztük, mely ötletei épp úgy elragadtak, száz szikrázó és csillogó finom ékőve ma is élesen verte vissza egy bravuros elmének és egy mélyen szóló emberi szívnek gyönyörködve játszó hatalmát. A jublárius előadás premieri melegséggel folyt le. A Vigszínház kivételes színjátszó képességének mindig egyik leghatalmasabb lendülete volt „Az ördög”-nek egy-egy estéje s a közönség tüntető szeretettel köszönte meg ezen az estén is Hegedüs hatalmas és fölényes színpadi ábrázolását, Varsányi Irén gyöngéd asszony-alakját, Kertész kedves piklorát, Gombaszögi Ella kellemes Elzáját, Hegedüs élethű modelljét, Szerény tökéletes férjfiguráját. Amellett lelkes tapsokkal igen sokszor, még a vasfüggőnyt is ostromolva hívta maga elé Molnár Ferencet.

* **Heti műsor:** Vasárnap délután: Leányvásár (Barics Gyula m. v.), este: Szerencsetánc, A bérlet. Hétfőn: Ónagysága táncosa (Vigjáték bemutató) B bérlet. Keddén: Ónagysága táncosa, C bérlet. Szerdán: László Andor első fellépte. A bérlet. Csütörtökön: Lotti ezredesei, (Operett-repriz), B bérlet. Pénteken: Lotti ezredesei, C bérlet. Szombaton délután: Hatlyu (ifjúsági előadás. Bevezető beszédet mondja Kepes Márton igazgató. Este: Lotti ezredesei. A bérlet. Vasárnap délután: Szerencsetánc, este: Lotti ezredesei. B bérlet.

* **Leányvásár — Szerencsetánc.** Ma vasárnap két hatalmas sikert ért openett van műsoron. Leányvásár délután kerül színre mérsékelt helyárrakkal, kitűnő eszt. szereposztásban a főszerepekben Halmos Mici, Szeghő Lili, Barics, Inke és Sebestyénnel. Este a Szerencsetánc operett-ujdonság megy tízenharmadszor.

* **Ónagysága táncosa.** (Vigjáték bemutató hétfőn este). Ma van a főpróba az Ónagysága táncosa című nagyszerű vígjátékból, melynek bemutatója hétfőn és második előadása kedden lesz. Darvas Ernő rendezésében kerül színre a darab az egész vígjáték együttes szereplésével.

* **László Andor**, a budapesti Király-színház énekes bonvivánja az aradi

ismernénk meg. Minden színműve ilyen lélektani kísérlet, drámai experimentum, mely után egy kicsinek látszó nagy igazságot nyújt át a nézőknek, egy kesernyés, kedves, megható bölcseséget...

Ez a három apróság lelkéből lelkedzett. Az író elemében volt, mikor írta, jól érezte magát és mi is jól éreztük magunkat. Mind a hármat az tartja össze, hogy hőse színész és szereplői is jobbára színészek. Az első: „Előjáték a Lear királyhoz.” Egy állami színház színpadán előadás előtt beront a színész, ki azon az estén Lear királyt játsza. Nagyon ideges, mert az asszony lakásán rajta kapja őt a férj és most le akar vele számolni. Üldözője már az öltözőjében van. A színész a színpadra menekül. Rendőrökért telefonoztak, de azok még nem érkeznek meg, a színpadi személyzet is képtelen megvédeni őt. Végül felöltöz tetik őt a regebeli király biborpalástjába, arcára lengő szakállat, ősz bajuszt tesznek, fejére arany koronát. Mire kijön a férj, ki különben tudós magántanár, egy ki-

színház állandó vendége ma megérkezett. Első fellépte szerdán este lesz.

* **Lotti ezredesei.** Lázás és lelkes próbáktól hangos már hetek óta a színház. A fardhatatlan operett-személyzet készül a régi idők nagyszerű slágerére, a Lotti ezredeseire. A főszerepeket Szegő Lili, Inke, Sebestyén, Sejmeczi, Korhuly Zsuzsa és Zilahy Irén játsszák. Csütörtökön és a következő napokon kerül színre az élvezetes operett. Jegyek hétfőtől kezdve válthatók.

* **Waldbauer — Kerpely** vonós-négyes. november 9 és 10-ikén Aradon hangversenyez a Kulturpalotában. Jegyek Blochnál.

* **Achron**, a fiatal orosz zongorista fenomén nálunk is hangversenyezni fog november 15 és 17-ikén. Jegyek előjegyezhetők Blochnál. Műsor már megtekinthető.

MOZI * **Az Apolló és Uránia** vasárnapi műsora. Mind a két mozi-színház vasárnap elsőrangú műsort mutat be. A közönségnek alkalma van választani, hogy megrendítő drámai filmet nézen végig vagy Gyárfás Dezső, a nemrég elhunyt kiváló magyar komikus műkain kacagjon. A drámai filmet: Boleyn Annát az Uránia vetíti. Anglia történelmének egyik megrázó és érdekesítő fejezete ez a nagy halású kép, amely hat felvonáson keresztül ismerteti stilszerű korfestésben és pazar kiállításban az angolok szépséges királynéjának sorstragédiáját. A címszerepben Henny Porten excellál. Az Apolló színház Sekei se be című frappáns vígjátékot vetíti utoljára vasárnap. Az előző napokon a szellemes vígjáték páratlan sikert aratott s a közönség végigkacagta az előadásokat. Különösen Gyárfás Dezső pompás alakítása kelt ragyogó derűt a nézőtérben. Uray Tivadar s a többi szereplő is hozzájárul ahhoz, hogy a közönség minél jobban mulasson.

* **Hétfőn új műsor az Apollóban és az Urániában.** Hétfőn új filmek premierje teszi változatossá az Apolló és Uránia műsorát. Az Urániában misztikus tárgyú film kerül bemutatásra „Narayama” a szerencsebárvány címen. Erősen hasonlít ez a drámai történet Balzac bi-

zarr regényéhez: A számár bőr-höz. A dráma hőse, akár Balzac regényében, léha ember, aki csodatevő ajándék birtokába jut, amelynek bökésűségét később életével kell megfizetnie. Az Apolló színház hétfői ujdonsága „Dicsőség-halál” című 4 felvonásos társadalmi dráma, amelynek meséje rendkívül eredeti és laposaféle utakon át vezet bennünket dicsőségre szomjazó emberek tragédiájához. A lebilincselő mesészövegsnek stilszerű keretet nyújt a kép gazdag és művészi megrendezése. A szereplők művészetük legjavát nyújtják. A főszerepet Kaiser Dóra kreálja.

Borzalmas tüzvész Budapesten

Kaszárnyaégés tizenegy halottal.

BUDAPEST. Tegnap Budán a Pálffy-téri kaszárnya raktárépületében tűz keletkezett. Egy tüzoltó oltás közben a lángtengerbe veszett. A raktárépület ma reggel még égett. Valószínűleg tartják, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

Ujabb távirat jelenti, hogy a kaszárnya égésénél tizenegy halottat állapítottak meg. Az áldozatok között van Csizmadia Imre tiszthelyettes, Tóper János őrmester és felesége, Praxatorisz György szakaszvezető felesége, továbbá Topor János öt éves Imre nevű fia. Az épületben elégett anyag értéke 25 millió korona, az összes kár pedig meghaladja a 30 millió koronát. Praxatorisz Györgyné, aki halálát lelta a tűz néli, Erdélyből repatriáltatta magát és minthogy nem volt lakása, a kaszárnya raktárában helyezték el ideiglenesen. A rendőri jelentés szerint valószínűleg túlfűtés okozta a tüzveszedelmet.

— **A szerbek Albániában.** London. A Reuter-ügynökség jelenti: A szövetséges hatalmak óvást emelnek amiatt, hogy a jugoszláv csapatok átlépték az albán határt.

rályt lát maga előtt. Tudja, hogy ez a csábító, de tehetetlen vele. Nem verheti meg ebben a palástban, nem ütheti arcul a szakállától és bajusztól, sértő szavaira öblös shakespeare-i dörgedelmekek válaszolnak s így bosszúja elpárolog, kibékül feleségével. A színész nem a rendőrség, sem a színpadi személyzet védte meg, hanem a művésze. Csillogó alkalmi megjegyzések mozaikja ez a kis darab csupa célzás a valóság és játék ellentétére, mely az egyfelvonásos végén éri el tetőpontját, mikor az ügyelő utasítást ad a függöny felgördülésére és a függöny, meglepő, jelképes ötlettel, legördül. Hasonló ehhez a harmadik az „Ibolya”. Az operettszínház goromba igazgatója, kit minden kardalósno szerelmével ostromol, a zeneszerzőt ülteti székébe s ő írni kezdi ruhába öltözve lesi, hogy tárgyal egy kis kóristalánnyal. Csakhogy az is ő belé bolondul. Végzetét nem kerülheti ki.

Az est irodalmi eseménye a közepe darab: a „Marsall”. Ez is kísérlet, de csontig ható, helyzeti

ben újszerű, elgondolásában távlatot táró, egy freudi lélekelemzés, színpadra téve, a mester biztosságával. Cyrano alakítója lemond az előadásról, a hegyek közé utazik, a bárónéhoz, akit szeret. A báró meghallja vallomását és felesége előtt se titkolja, hogy végezni akar a színésszel. Vadászatra hívja, a színész nem fogadja el az ajánlatot, erre a báró, legalább megmutatja neki vadászfegyvereit. A báró legkitünőbb vadásziegyve-re a „Marsall”, azonban eldörren, a golyója pedig a színész felé röpi. Mindnyájan elsápadnak. A színész beszél tovább, egy darabig nyugodtan és fölényesen, aztán akadozva s kénytelen bevallani, hogy a golyó talált. Sebéhez nem enged nyulni, csak abba megy bele, hogy orvosért küldjenek, gépkocsit, a közeli faluba. Most már elmondja a bárónak is, hogy szereti feleségét, vadaskodik és közli velük, milyen következményekkel járna számára az ő esetleges halála. Micsoda megdöbbentő eredménye van a kísérletnek. Az asszony mindent letagad, tudni se

A leu esése.

(Szigoruan tilos luxus cikkek behozatala.)

BUCURESTI. Tegnap minisztertanács volt, amely főleg pénzügyi kérdésekkel foglalkozott. A miniszteri tanácskozás főtémája a leu esésének megakadályozása volt. Titulescu pénzügyminiszter hosszabb exozében ismertette a leu esésének okait és azokat a terveket, amelyek alkalmasak arra, hogy a valuta további romlását megakadályozzák. A minisztertanács elhatározta, hogy a luxus cikkek behozatalát a legszigorubban megtiltja. Szó sem lehet azonban arról, hogy a külföldi valutákra nézve kényszerárfolyamot állapítanak meg úgy, amint a napokban a bucurestii kereskedelmi testület ezt kérte, mert ez Románia hitelét a külföldön megrendítené, aminek következtében külföldi tőkések ismét tömegesen dobnák piacra a leut. A minisztertanács több határozatot hozott és Titulescu a parlament első ülésén részletes javaslatokkal fog előállni.

BUCURESTI. A pánik, amelyet leu az utóbbi napokban következett rohamos áresése előidézett tegnap, még növekedett, amikor megérkezett a zürichi jegyzés, hogy a leu kurzusa 275-re zuhant. A bucuresti nagy pénzintézetek vezetői ma értekezletre jöttek össze, amelyen a kormány is képviseltette magát. A bucurestii bankok elhatározták, hogy intervenciót vásárlásokat eszközölnek és így akadályozzák meg a külföldi spekuláció visszaéléseit.

Bethlen új kormányt alakít

(A klszazdák Ráday belügyminiszter ellen.)

BUDAPEST. Politikai körökben hírlik, hogy góf Bethlen István miniszterelnök új kabinetjét szakemberekből állítja össze.

BUDAPEST. Tegnap az a hír terjedt el, hogy a Bethlen kormány benyújtja a lemondását. A kormány lemondásáról és a kormányválságról most érdekes hírek kerültek forgalomba a pártoktól. Az a valószínű, hogy a kormány csak vasárnap fog lemondani és nem is a dátum a fontos, hanem a tény s a tény az lesz, hogy a Bethlen kormány feltétel nélkül felajánlja a lemondását. Eddig az volt a feltevés, hogy a kormány távozását csak formális lesz s a kormányzó újból Bethlen István gr. miniszterelnököt állítja a kormányzat élére, ki mostani munkatársait veszi maga mellé. Az utóbbi frusztráció óráiban azonban fordult egyet a kocka és ez a megoldási terv felborulással fenyeget. A klszazdapárt ugyanis a követeléssel lépett fel, hogy az új kabinetben a párt számbeli súlyának megfelelő képviselőt akar jutni. Kivánják, hogy Ráday Gedeon gróf belügyminiszter távozzék s helyére a klszazdapárt egyik exponens kerüljön. Ezt a kívánságot ultimátumszerűen közölték a miniszterelnökkel. Azzal érveltek, hogy ez a párt egyik legrégebbi óhajta és a miniszterelnök köteles ebben a pártnak deferálni.

Magasra becsülik a bizottságok a házakat. Az adóvallomások a bizottság elnökének kell adni.

Az értékbecsülő bizottságok már javában folytatják munkájukat. Az egyik komisszió ma délután a Kárpáti gyógyszerár házában kezdte meg a becslést. Általános a panasz, hogy túlságosan magasra állapítják meg a becsértéket. A harmadik komisszió hétfőn a Str. Simeon Báliut (Dessewffy-utcában) első számú házában kezdte meg működését. Azok, akik adóvallomásaikat mind eddig nem nyújtották be, a helyszínen átadhatják a becslobizottság elnökének.

A pénzügyigazgatóság a következő közlést adta ki: Mindazon háztulajdonosok, akik mai napig vallomásaikat az adóhivatalnál be nem nyújtották, felkérjük, hogy azokat kellően kitöltve az értékelő bizottság elnökének, a bizottság megjelölésével alkalmával adják át és pedig saját érdekükben, mert amennyiben ezen felhívásnak eleget nem tesznek, úgy az értékelő bizottságnak jogában áll belátása szerint, tekin-

tef nélkül egyéb körülményekre a megállapítást eszközölni.

Az I. értékelő bizottság munkálatait 1921. november 7-én hétfőn kezdi meg. A III., IV. és V. értékelő bizottság szintén november 7-én kezdi meg működését.

A bizottság tagjai: a váosi tanács kiküldöttei: Mandl Ferenc, Gross Samu, Stupár Antal. Vlakovits Dusan, vagy távollétükben a helyettesek, továbbá az adózók részéről Táfvov Sebestyén, Nikolics Sándor, Reinhart Gyula, Puterics Stéfán, vagy távollétükben helyetteseik: Fericsán János, Goldschmidt Sándor, Nikoreszku I., László Sándor, valamint az épület szakértők részéről: Mladin János, Blaskovics István, báró Popp Aurél és Momák Florian. A pénzügyigazgatóság felkéri őket, hogy folyó évi november 7-én reggel 8 órákor a pénzügyigazgatóságnál (I. em. 8. ajtó) jelenjenek meg a bizottság működéséhez szükséges formaszereiségek teljesítése céljából.

Bírószálgilag leszállított munkabérek Az aradi törvényszék döntőbírójának határozata.

Az aradi törvényszék nagyfontosságú elvi jelentőségű döntést hozott tegnap délelőtt. Az új munkügyi törvény szerint, ha a munkások és munkaadók az új fizetések tekintetében nem tudnak megegyezni, törvényszéki döntőbírószálg elé viszik az ügyet. A döntőbírószálg eddig minden esetben a munkásoknak adott igazat, az ő általuk követelt magasabb munkabéreket állapította meg és kötelezte a munkaadókat, hogy az így megállapított munkabérek mellett megtartsák alkalmazottaikat. A rudai és sebei 12 apostol bányatársaság szénbányáiban a munkások kollektív szerződése lejárt. A társaság az új kollektív szerződés szövegére nézve nem tudott megállapodást létesíteni a munkások megbízottaival. A munkügyi felügyelőség az aradi törvényszék döntőtanácsa elé utalta az ügyet. Az aradi törvényszék megbízásából Horváth József táblabíró és dr. Silber Ignác törvényszéki jegyző kiutaztak a helyszínre, ott felülvizsgálták a bányatársaság könyveit és tárgyalásokat folytattak a munkások vezetőivel. A tárgyalások eredményeként a törvényszék ma meghozta a döntést, amely lényegesen leszállította a szénbánya munkásainak fizetését. Az új kollektív szerződés szerint a bányászoknak 10 százalékkal redukálták a fizetését. A segédmunkásoknak 5 százalékkal, a kocsisoknak, csillészeknek és napszamosoknak 7 százalékkal szállította le hetibéréit a döntőbírószálg. Az indokolás kimondja, hogy az aradi törvényszék átvizsgálta a 12 apostol bányatársaság könyveit és megállapította, hogy a bányaiüzem állandóan deficitel dolgozik és nem bírja el az eddigi magas munkabérekét. Amennyiben a törvényszék nem szállította volna le a munkabérekét, a vállalat kénytelen lett volna sok munkást elbocsátani, de könnyen megtörténhetett volna az is, hogy beszünteti üzemét, míáltal többszáz

munkás kenyér nélkül maradt volna. Az aradi törvényszéknek ez az elvi jelentőségű döntése a jövőre nézve is nagyfontossággal bír, amennyiben a munkaadók indokolt esetben bátran fordulhatnak a döntőbírószálghoz, amely az objektív bírálja el az ügyeket és igazságosan a helyzethez viszonyítva állapítja meg a munkások új béréit.

Aradi főhadnagy szerelme

(Tragikomédia a hadbírószálg előszobájában.)

A cluji hadbírószálg előszobájában ért véget az a kedves és érdekes családi dráma, amelynek szálai három városból futottak össze. Élt Oradea-maren egy igen előkelő család: a férfi, a feleség és két csodálatos szépségű leány. A férfi nem vette meg az itall, sőt igen gyakran nézett lenéig az üvegbe, úgy, hogy a már nem egészen fiatal asszony lelkében emiatt végzetes elhatározások fogantak. Egy, a városban szolgáló fiatal és jó megjelenésű főhadnagy lett akarattalul végrehajtója a nagyságos asszony terveinek. Az idű hónapokon keresztül tartott, míg végre a férfi is tudomást szerzett róla. Elővette feleségét és meggyetlenül megverte. Ezután elintézte azt is, hogy a csinos és fiatal főhadnagyot az aradi lovasokhoz helyezték át. A főhadnagy csak nézett, amikor kikapta az ordert, de hát nem volt mit tennie, bucsuzás nélkül elutazott. A főhadnagy két fájdalmas és szemrehányó hangú cikket írt egyik aradi lapba a Gyűrűről és Igazságról. Ezek a cikkek buján és melegen tárták fel az elműlt pásztororák gyönyöreit. A megjelölt cikkeket azután elküldte az asszonynak. A férfi kapta kezéhez a leveleket. Elhatározta, hogy kegyetlen bosszút fog állni a főhadnagyon. Feljelentette az oradea-marei hadtestparancsnokságon. Innen azonban Clujra kádték őket. Időközben az asszony értesítette a főhadnagyt férjének szándékáról úgy, hogy mikor a föjelentés miatt Clujra érkeztek, ott volt már a főhadnagy is. A hadbírószálg előszobájában történt a találkozás. A fölizgatott férfiak egymásra rohantak, az asszony elájult. Ebben a helyzetben találta őket S. fő-

hadnagy, a hadbírószálg jegyzője, aki a legnagyobb meglepetéssel látta, hogy csupa ismerősökkel van dolga. Azonnal hozzákézdte az eszméletlen asszonyt felébresztéséhez. S. főhadnagy karon fogta a férjét és miután alaposan összeszedte, felvilágosította arról, hogy nem is történt semmi, hiszen az egész ügy azért rendeződött, hogy a férfi ur érdeklődését ismét felköltsék. Ilyen körülmények között nem került tárgyalásra a sor, hanem sűrű bocsánatkérések után összebarkóztak s visszautaztak otthonukba.

Tanács az égből.

(Manapság is történnek csodák.)

Kilenc hónap óta London északi részének Islingtonnak a plébánosa valósággal ostrom alá lett véve. A plébános a rá kivetett adót nem akarta megfizetni, hanem azt kívánta, hogy annak jó részét engedjék el. Az adóhivatal azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy vagy mindent, vagy semmit. Ennek következtében a lelkész inkább eltúrte, hogy a házába bezárják és a rendőrség is megelégedett azzal, hogy őt addig, amíg adótartozását ki nem fizeti, ott őriztesse. Kilenc polgári ruhás rendőr vigyázott reá felváltva. A fogoly lelkész azonban nem volt nagyon egyedül és elhagyatva. Nemcsak a leánykája volt vele, hanem amikor az időnként eltávozott, — amint a lelkész most elbeszélte — egyenesen az égből siettek hozzá az angyalok, hogy ne maradjon társaság nélkül. — Őriztetése alatt tizenötösör voltak ilyen tulvilági látogatói. Egy másik lelki atya, egyik lancashirei templom főpásztora egy hasonló történetet mond el, amelyikben egy angyal tett neki megbecsülhetetlenül nagy szolgálatot. Nemrégiben a felesége súlyosan megbetegedett és az orvosok, akákhöz fordultak, nem tudtak megállapodni, hogy szükséges-e operáció, vagy sem. Erre a házaspár az éghez fordult és onan kért tanácsot. Alig hangzottak el a könyörgő szavak és már ott is termett az égből földreszállt angyal, aki azt mondta nekik, hogy az operáció merész vállalkozás lenne. Azt tanácsolta a papnak, hogy feleségével utazzék Brightonba, amit a lelki atya meg is tett. Az angyal már ott várakozott reájuk, a házaspárt egy vendégfogóba vezette és azt tanácsolta a lelkésznek, hogy egy híres londoni sebészhez forduljon, még pedig ahhoz, aki éppen abban a vendégfogóban a másik oldalon levő asztalnál ül. A lelkész a tanácshoz híven cselekedett és a londoni orvos operációt ajánlott, amit rövidesen végre is hajtott és a pap beteg felesége hamarosan teljesen fel is épült. A legkülönösebb ebben a történetben az, hogy az orvos elbeszélése szerint, őt Isten küldötte, hogy utazzék el Londontól Brightonba, hogy tudását ott értékesítse. Természetesen ezt a két históriát az hiszi el, aki éppen akarja.

Megtanultam hallgatni.*(Beszélgetés a német extrónörökössele.)*

MÜNCHEN. Egy német újságíró felkereste a német extrónörököszt Wieringen szigetén, ahol az extrónörökös öröklet alatt él. Az exkoronaherceg a következőket mondotta:

— Évek során megtanultam hallgatni és nagyon sokszor hallgattam akkor is, amikor égett bennem a mondanivaló. Nem nemtörődomségből tettem és teszem ezt hanem mert tudom, hogy ma kimondott szavaimmal semmi célt sem szolgálnék. Mert ha egyszer kimondanám mindazt, ami ajkaimra tölül, örzöm neamtámadnának és sietnének azt ellenem felhasználni. Látja, így kell élnem ma.

Az extrónörökös a továbbiakban elmondotta, hogy anyagi okokból továbbra is jelenlegi lakhelyén fog maradni.

— Ugyanez az oka, — folytatta az extrónörökös, — hogy a feleségem évente csak egyszer látogat meg. Feleségem kezét egész uradalommat és az 5 vállalra nehezédik gyermekeink gondos nevelése, mert egyszer majd nekik maguknak kell a kenyerüket megkeresni. Én magam azonban mindaddig Hollandiában maradok, amíg meggyőződéssem ezt parancsolja. Azt hiszem, hogy Németországba való visszatérésem már semmiféle nyugtalanságot nem idézne elő és nem volnának ennek többé következményei. És én mégsem tudom, hogy mikor következik el az az idő, hogy ismét házámban élhetek.

— Látjátja-e még egyszer Németország előtérben császárárt? — kérdezte az újságíró.

— Ismét előtérben? — folytatta az extrónörökös. — tölem akár már holnap is. Vajjon miért van az, hogy hazánk nem akar bennünket befogadni?

Amikor az újságíró azt kérdezte, hogy Németország miért nem akar császárság lenni, az extrónörökös ezt mondotta:

— Először még nem gondolkoztam. De azt hiszem, hogy pillanatnyilag vannak még sokkal fontosabb problémái Németországnak, mint éppen a kormányforma fölött való vitatkozás.

Most az extrónörökös adjutánsa vette át a szót. Elmondotta, hogy az extrónörökös mostanában patkóvasak kovácsolásával foglalkozik. Ha ezekből egyet nagynoha elad, az érte bevett összeget a helység polgármesterének adja át azzal, hogy azt a szegények közt ossza szét.

Ezután az interviuoló újságíró Erzberger ellen elkövetett merényletre terelte a szót. Az extrónörökös kijelentette, hogy a politikai gyilkosság legnagyobb ellensége; egyben a következőt mondotta erről:

— Ilyen uton egyetlen párt sem juthat közelebb a céljához.

A jóvátételi bizottság Budapesten.*(Két évig marad Magyarországon.)*

BUDAPEST. A jóvátételi bizottság angol, francia és olasz tagjai tegnap este Budapestre érkeztek. A bizottság vezetője a francia Herbert, vele jöttek Flowers és Mace angol és Sanny olasz megbízottak. A jóvátételi bizottság tagjai magukkal hozták családjukat is, mert arra számítanak, hogy körülbelül két évig tartózkodnak Budapesten. A bizottság nem fog nagy terhet rógni a magyar államra.

BUDAPEST. Herbert, a jóvátételi bizottság vezetője Az Újság munkatársa előtt kijelentette, hogy

a bizottság magyarországi tartózkodása a magyar kormány előzenyességétől függ. Ha a magyar kormány megkönnyíti a munkát, amely elsősorban természetbeni jóvátételre, azután Ausztria-Magyarország háboru előtti adósságának felosztására és az utódállamok területén lévő értékek értékesítésére vonatkozik, a bizottság be fogja fejezni munkáját. Végül Herbert kijelentette, hogy szándékában áll a lehető legsimábban végrehajtani azt a kötelezettséget, hogy Magyarországra lehetőleg a legkisebb kellemetlenség háraljon.

Aradon a magyar törvények érvényesek.*(Argetolana belügyminiszter rendelete.)*

Az 1920. évben Temes- és Kraszórvármegyék közigazgatását közvetlenül a bucarestii belügyminisztériumhoz csatolták át, 1921. augusztus havában átsatolták Arad-, Fogaras-, Brassó- és Szebenvármegye közigazgatását is. Az átsatolt területek közönsége körében az a fölfogás alakult ki, hogy ott ezentúl a regátheli törvények lesznek érvényesek. Argetolana belügyminiszter körendeletet bocsátott ki az összes erdélyi prefektusokhoz és polgármesterekhez, hogy hírlapilag tudassák a nagyközönséggel, hogy bár a hat vármegye közigazgatásilag egyenesen a bucarestii belügyminisztérium alá tartozik, ott az egységesítésig a magyar törvények érvényesek. Az átsatoló rendeletet csak azért bocsátották ki, mert a rossz vasuti összeköttetés miatt az államtitkárok érintkezése nagyon meg volt nehezítve.

Képxiállítás a kulturpalotában.*(Két festőművész, egy grafikus.)*

Munkában elföltött hosszú idő gyümölcse az a kiállítás, amelyet Lenhardt Emil és Nagy Oszkár festőművészek és Róth Ferenc grafikus rendezett a Kulturpalota kistermében. Lenhardt Emil még nem vette le magáról teljesen az akadémiás hatásokat, Erősen rapszodikus és mindig művésziösen temperamentumos, sok változással és színekkel teli alkotásait együtt látva, meglátjuk a harmóniát. Kialakul előttünk tisztelőreméltó egyénisége, a formákba és színekbe szerelmes, őszintén érző művész. Meszterlen megfestett portréi azonnal feltűnnek. Tájképei különösen tökéletes alkotások. Igen szépek Lenhardt Emil csendéletei is.

Nagy Oszkár, aki csak nemrég jött haza olaszországi tanulmányutjáról, olasz tárgyú képeivel szerepel a kiállításon. Meglepő a fiatal művész újszerű technikája. Képein látszik, hogy halárhoz uton halad a modern irányzat felé. Munkáiban még sok a keresés. Képei közül különös egyéni színeivel kitűnik A Nápolyi kikötő, Római utcacézfűt, So renzoi csolnakok. — Róth Ferencnek ugy látszik hosszú időbe került, míg önmagána találta. Munka közben ismerte

meg a munkát, a munkást, a dolgozó embert. Megértelte és meg is szerette őket. Szinte megdöbbenésszerűen hatnak realizmussal meglátott és megrajzolt képei. Különösen a Munka a bányában című ciklusa tanuskodik mély meglátásról. Igen szépek az illusztrációi és linoleum metszetei.

A Karlista-puccs.*(Kik pénzelték a mozgalmat?)*

Az Univerul részletes adatokat közöl ara nézve, hogy kik, hogyan szolgálták a karlista mozgalmat. A sajtóról a következőket mondja: A legitimista mozgalmat szolgálták elsősorban a Központi Sajtóvállalat (Bangha-sajtó) katolikus lapjai, mint a Nemzeti Újság, Új Nemzedék. Ezek határozottan karlisták voltak. Legitimis tapolitikát üztek Andrassy gróf lapja, a Magyar Hirlap és a Budapesti Hirlap. A szabad királyválasztás mellett foglaltak állást elsősorban Gömbös képviselő és a Move lapja, a Szózat és bizonyos fokig Miklós lapjai Az Est, Pesti Napló és a Magyarország. A Pester Lloyd, 8 Órai Újság és a többi kimondottan kormánypárti lap inkább Bethlen miniszterelnök politikáját szolgálják, a ki bárha legitimista, de igyekezett minél későbbre halasztani a királyság visszaállításának ügyét.

A Habsburg-dinasztia érdekében folyt propaganda pénzügyi eszközeiről elmondja az Univerul bécsi tudósítója, hogy a propaganda üzöknek rendelkezésére bocsátott svájci alapokon kívül fel kell említeni a magyar arisztokrácia által bőkezűen nyújtott segítségeket. Így elsősorban Eszterházy Pál gróf és a Batthyány hercegi család előlegeztek jelentősebb összegeket. Emellett nem szabad elfelejteni a zsidó tőkét sem, amelyet a budapesti nagybancok bocsátottak a legitimista propaganda rendelkezésére. Érdekös, és jelentőséges a svájci tőkének a monarchia restaurálásában való érdekelttségére az a tény, hogy míg Károly kísérletekor a magyar korona Zürichben 0.77-ről 0.75-re esett, arra a hirre, hogy a kísérlet balul ütött ki, Zürichben a magyar korona 0.75-ről 0.60-a esett.

A propaganda legnehezebb pontja az utóbbi időben a hadsereg megnyerése volt. Az egész magyar hadseregben hálószerűen helyezkedtek el a karlisták bizalmi emberei. A karlista légiónak Zalaegerszegen Horthy által tör-

ként felosztása után a karlista tisztok parancsnoka ezeket a Károlyhoz hű tiszteket különböző ezredekbe, helyőrségekbe és parancsnokságokhoz osztotta be. A karlisták a legnagyobb buzgalommal igyekeztek a maguk pártjának megnyerni a katonai rendőrséget és sikerült elérniük, hogy főleg a vidéken fontosabb helyekre tudták embereiket elhelyezni. — A karlisták emellett külön kémszervezettel rendelkeztek.

A legutóbbi puccs beindítása pillanatában a karlisták 3000—4500 főnyi haderővel rendelkeztek. Az ezzel szemben álló Horthy hadsereg mintegy 12.000 emberből állott.

HIREK.**Gyászünnepegy Geszten.**

Budapest. Geszten gróf Tisza István sírjánál kegyeletes emlékünnepegy volt, amelyen számos küldöttség, Tisza volt huszárezrede, Biharmegye küldöttsége, továbbá a bihari Szövetség megbízásából Zilahy Lajos jelentek meg. A geszti temetőben Horánszky Lajos mondott magasszárnyalású emlékbeszédet. A küldöttségek tisztelegtek az özvegnél, aki a geszti kuriában látta őket vendégül. Jelen voltak az ebédnél a Tisza-család tagjai és még sokan a család hívei közül.

— Sándor szerb király leteszi az esküt. Belgrád. Sándor szerb király, aki hosszabb franciaországi tartózkodás után a napokban érkezett vissza Belgrádba, holnap vasárnap teszi le az esküt az alkotmányra. A Pasic-kormány a király eskütétele után formálisan beadja lemondását. Sándor király ugyanezt a kabinet fogja kinevezni.

— Őszi dívatlapok érkeztek Kerpéhez.

— Vádindítvány Rakovszki ellen. Budapest. Dr. Szilassy főügyész elkészítette a vádiindítványt, amelyben Rakovszki Istvánt, Gratz Gusztávot és gróf Sigray Antalt felségeértessel és lázadással vádolja. Rakovszki ellen más ügyben is indítanak eljárást.

— Román és francia nyelvi esti tanfolyamok. Hétköznapokint esti 8—9 óra között fogadja a jelentkezéseket a tanfolyam igazgatósága az esti díjtalan tanfolyamokra „Josif Vulcan” állami középiskolában.

— Orvosi hírek. Dr. Windholz Béla szülész, nőorvos hazaérkezett és rendelését Kazinczi-utca 10 szám alatt (Str. Josif Vulcan Mann Sanatorium) ismét megkezdte.

Dr. Bicsz. Mór a helybéli szülészeti intézettől megválván orvosi rendelőjét Str. George Lazár 5. sz. (Bross Gábor-utca Mosoczylep) megnyitotta. Rendel. d. e. 8 és fél órától 10-ig d. u. 2—4 ig.

Dr. Frint Sándor bécsi tanulmány utjáról vissza érkezett és rendelését fül-, orr-, gége betegek részére Calvin János-u. 4 sz. alatt délelőtt 9—11-ig és d. u. 2—4-ig megkezdte.

— **Ujból osztályozták a kávéházakat és vendéglókat.** Aradváros vezetőségéhez a pénzügyminiszteriumtól ma rendelet érkezett, amely szerint a kávéházak és vendéglők ujból osztályozandók. Az osztályozó-bizottság elnöke a pénzügyigazgatóság kiküldöttje lehet, tagjai pedig a város és az iparkamara megbízottai. A kávéházak és vendéglők ujból három osztályba sorozandók. Az első osztályuaknak 10 százalék, a másodosztályuaknak 6 százalék és a harmadosztályuaknak 3 százalék állami adót kell fizetni.

— **Eljegyzés.** Pöhm Medit eljegyezte dr. Petz Lipót.

— **Házasság.** Piszka Imuska Ciacova és Strausz Béla Lipova f. hó 6-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Budapest rémel.** Budapest. Az államrendőrség harminctagu betörő-bandát fogott el, amely mástól éve fosztogatta a budapesti lakásokat és üzleteket. A banda tagjai 42 betörést ismertek be, amelyekkel ötmillió kárt okoztak.

— **Megdrágnit a magyar vizum.** A bucarestii magy. kir. követség hivatalos közlése szerint az utlevélláttamozás díját ujból föl kellett emelni. Ezentúl a román utlevelek láttamozásáért egyszeri utra 120 lei fizetendő.

— **Halálozás.** Szüszer Sándor kereskedelmi utazó meghalt. Vasárnap d. u. 3 órakor temetik az izr. temető halottas házából.

— **Apponyi meglátogatta Andrássyókat.** Budapest. Gróf Apponyi Albert tegnap délután ügyészi engedéllyel meglátogatta a letartóztatott államférfiakat. Gróf Apponyi hosszasan beszélgetett gróf Andrássy Gyulával, gróf Sigray Antallal, Benicki Odönnel és Borovicsényi Nándorral.

— **II. osztályú válogatottak az AAC ellen.** A rendkívül és érdekesnek ígérkező mérkőzés vasárnap d. u. fél 4 órakor az AAC pályán. A II. oszt. válogatott az Egyetértés, Viktoria és MTK csapatainak legjobb játékosai fog állani.

— **Gyermek-vívóverseny.** Vasárnap, 6-án délután 4 órakor a Glória vívóteremben Strada Romannului (Zrínyi-utca) 2. szám alatt az izr. népkonyha helyiségében a Pellegrini Virgilio vívómester vezetése mellett lesz az első aradi gyermek-vívóverseny a következő résztvevőkkel: Kertész Pál, Maidt Ica, báró Neuman Ferike, Píker Imruska, Reich Gyuszi, Soron kívül először fog szerepelni a vívómesterek hat éves leánykája. Belépő díj nincs. Részletes program váltható a vívóteremben.

— **Neues Wiener Tageblatt** naponként este 6 órától kezdve kapható a Kelet hírlapiroda elárúsító bódéiban és árusainál.

— **Schenker & Co., aradi fiókja** a mai napon áthelyezte irodahelyiségeit az Acsev. palotájába. (A volt városi adóhivatal.) Bejárat I. em. 15-16.

— **A felszarvazott tér.** Egy érdekes fogadás. Hogy lesznek milliósok? A mulató Budapest. A hamiskártyás, Póruhárt valutás, A mai Bécs, Mese a zsidók erről. Megadta neki, stb. című szenzációs cikket közöl az Aradi Fáklya mai legújabb száma.

— **Ne sérted meg a mértékhifelelő főnököt.** Nyári Sándor aradi kádármenter hordóhifelelő alkalmával a mértékhifelelő intézet főnökét megsértette. A rendőrség kihágási bírósága Nyári Sándort 200 lei pénzbírságra ítélte.

— **Gyermekujság Aradon.** Radu Pancu prefektus megengedte Stauber Endre hírlapírónak, hogy karácsonytól kezdődőleg Arad székhellyel Mese Uiság címen Erdély részére magyar nyelvű gyermeklapot indítson.

— **Kihallgatták a közkórház ápolóit.** A vizsgálóbíró ma hallgatta ki a Medve János meggyilkolásával vádolt közkórházi ápolókat: Kapcsos Pétert és Nagy Sándort. Kapcsos Péter beismerte, hogy mikor a szerencsétlen elmebeteg Medve János a földön fetrengött, néhányszor beverugott, mert attól félt, hogy a Zelekcucán örült álfal halálra vert Medve fölkel és nekirent. Kapcsos vallomása alapján valószínűnek látszik, hogy a boncolás által megállapított bordatöréseket Kapcsos Péter rugásai okozták.

— **Luxus- és forgalmi adó befizetése.** A pénzügyigazgatóság felhívja a közönséget, hogy a jövő hónapban a luxus- és forgalmi adó kötelezettségeiknek a következő sorrendben tegyenek eleget a különbeni szigorú büntetés terhe mellett: 5-től 9-ig az A-C kezdőbelük, 10-14-ig D-től G-ig, 15-től 19-ig H-től N-ig, 20-tól 25-ig N-től R-ig, 26-tól 28-ig S-től Z-ig, 29-én és 30-án pedig a társaságok kerülnek sorra.

— **Lakás-fosztogatások.** Egy ségai kereskedőhöz tegnap éjszaka két cigányasszony betört és 2000 lei értékű ruhaműt ellopt. A rendőrség megindította a nyomozást, amely sikerrel járt. A két cigányasszonyt letartóztatták. — Egy gáji gazda lakásába az éjszaka folyamán három tolvaj behatolt és ott 10 ezer lei értékű ruhaműt összeszedett. A házban lakók észrevették a menekülő tolvajokat, üldözni kezdték, de azok a sötétben eltűntek. A rendőrség körözi őket.

— **Fogságban az apagyilkos.** Jelentette az Aradi Közlöny, hogy Felső-Traian községben Dávid Lázár gazdálkodó édes-apját, Dávid Miklós ottani jómodu gazdát megölte. A gyilkost ma beszállították az ügyészségi fogházba. Beismerő vallomása után elrendelték a letartóztatását.

— **Az aradi Patronázs Egyesület felkéri mindazokat, akiknél sorsjegyei vannak, hogy azok árával folyó hó 12-ig a titkári hivatalban (Str. George Popa Ferdinánd-utca 3 szám) vagy a náluk jelentkező pénztárnoknál okvetlenül elszámolni sziveskedjenek, mert a huzás november hó 15-én délután 4 órakor feltétlenül meglesz tartva.**

— **Mauritia Rubinstein Mór.** Rendszeres autóteherforgalom Oradea-Mare (Nagyvárad) felé és vissza! Előnyös szállítmánybiztosítások.

— **Eladott aradi ingatlanok.** Moldován Traian és neje eladták a Strada Miklós 27-b számú házat 30.000 leiért Braun Gyulának. — Boros Béla és neje eladták a Calca Bihorulni 71-a számú házat 120 ezer leiért Kardos József és nejének. — Bancii pentru circulatia marfurilor Societatiu pe acti in Brasov eladta a Piata Avram Iancu (Szabadság-ter) 16. számú házat 800.000 leiért Chatean St. Paul S. A. bucaresti lakosnak. — Kiss János és neje eladták a Strada Mihailu 31. számú házat 10.500 leiért Chericu Milan és nejének. — Perin János és neje eladták a Strada Szeget 10. számú házat 10.000 leiért Grosan Péter és nejének. — Moszoly Istvánné eladott a Zimánd-dűlőben

tekvő 5. házhelye 190.000 leiért Malnescu Ilicnek. — Grlees Kálmán és neje eladták a Strada Zimánd 13. számú házat 28.975 leiért Schultz Albert és nejének.

— **Tolvaj vasutas.** Ma beszállították az ügyészségi fogházba Olasz Pál husz éves chisineui állomás felvigyázó-gyakornokot, aki az állomás pénztárát feltesztelte és onnan 1600 lei készpénzt lopott el. A mai kihallgatáson beismerte bűnét. Elrendelték az előzetes letartóztatását.

Megjöttek a magyar tuzok.

(A kommunisták palotájában laknak.)

MOSZKVA. Az első fogolyzállítmány, melyben Nyisztor volt népbiztos van, megérkezett Moszkvába. A cserefoglyok részére több palotát rendeztek be az orosz fővárosban: a Nikiczky Bou levardon levő munkásegyletem épületét, a Voronovo Poljén levő császári követségi palotát, a városon kívül pedig egy szanatóriumot a betegek számára. A tudóba-jesok a Krimbe kerülnek. Az érkezők számára Bucharában, Turkesztánban és Ukrajnában élelmet gyűjtöttek.

BUDAPEST. Az első tuzszállítmányt Stettinben Ruszkay nyugalmazott ezredes, mint a magyar Vöröskereszt képviselője, a szerdai napon fogadta. Berlinben a magyar követség rendezte fogadtatásukat. Passauban csütörtökön üdvözölte őket a magyar honvédelmi miniszterium fogadó bizottsága. Pécsben a magyar követség tett előkészületeket az üdvözlésükre. Bécsből a már ottan készen álló magyar vonattal indultak tovább és ma értek a határra. Csornán az ottani hatóságok és a honvédelmi miniszterium fogadó bizottsága üdvözölte a szállítmányt. Onnan egyenesen Páparra indult a vonat, ahol a magyar kormány nevében Pápa polgármestere, a honvédelmi miniszter képviselőjében Kirchner Sándor, a hadifogoly osztály vezetője üdvözölte az első tuzszállítmányt. Páparól a vonat a csóti leszerelő táborba ment, ott is megtörtént minden előkészület arra, hogy a hazatértek a legrövidebb időn belül elintézhessék minden dolgaikat, melyek katonai viszonyokkal és leszerelésükkel kapcsolatos. Gondoskodás történt továbbá arról, hogy a táborban való tartózkodásuk alatt kiadós élemezésben részesüljenek és a hadifogolyügyi miniszteri bizottság rendelkezése szerint szórakoztatásukra (előadások, tombola, mozi, kabaré estélyek) megtörténtek az előkészületek. A csóti táborból az egészségügyi megfigyelés és leszerelés megtörténte után azok, akik nem Budapesten át utaznak, azonnal otthonukba indulnak, a többiek egy szállítmányban Győrön át Budapestre mennek, ahol ünnepélyes fogadtatásukra ugyancsak megtörténtek az előkészületek.

Csak igazolvánnyal!

(Kinek kell megmutatni a lakást?)

A lakáshivatal vezetősége ma több ízben felhívta a közönséget, hogy lakását csak megfelelő igazolvánnyal, illetőleg meghatalmazással ellátott lakáshivatali kiküldötteknek mutassa meg. Senki másnak a lakások, helyiségek megmutatását követelni nincs joga. Múltan az utóbbi napokban ismét számtalan panasszal fordultak a lakáshivatalhoz, hogy illetéktelen egyének a lakások, helyiségek felnyitását és megmutatását követelték, a lakáshivatal most ismételtlen figyelmezteti a közönséget, hogy a hivatal csak megfelelő igazolvánnyal ellátott lakáshivatali detektivet küld ki a lakások megtekintésére. Ezeknek azonban feltétlenül köteles mindenki lakását, illetőleg bármilyen más helyiségét megmutatni.

Dr. Marsieu Jusztin sajtópere.

A *Gazeta Aradului* az elmúlt napokban erős hangon megirt támadó cikket közölt dr. Marsieu Jusztin ügyvéd, az ügyvédi kamara elnöke ellen. Az ügyvédi kamara tudvalevőleg néhány héttel ezelőtt választmányi ülést tartott, a melyen dr. Marsieu Jusztin elnökölt. A választmányi ülés elhatározta, hogy a regátbeli ügyvédek közül csak azokat veszi fel a kamara tagjai közé, akik már a múltban is tagjai voltak valamely regátbeli ügyvédi kamarának. Ily módon az aradi ügyvédi kamara elutasította Balteanu Fag táblabíró, Deladeuma bíró és a nemrég elhunyt dr. Pavelianu táblabíró felvételi kérelmét, amennyiben nem tudták kellően igazolni, hogy már folytattak ügyvédi gyakorlatot. A *Gazeta Aradului* dr. Marsieut tette felelőssé ezért a határozatért és meglehetősen bántó hangon írt róla. A *Gazeta Aradului* cikkét a Bucarestiben megjelenő francianyelvű *L'Independence Romain* is átvette. Dr. Marsieu Jusztin sajtópert indított az aradi törvényszék ellen a *Gazeta Aradului* ellen. A vizsgálóbíró ma kezdte meg a kihallgatásokat ez ügyben. Ma délelőtt kihallgatták Anestint, a *Gazeta Aradului* főszerkesztőjét, akinek vallomásáról jegyzőkönyvet vettek fel.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Zürichi kurzusok: Berlin 235, Newyork 537, Milano 2200, Prága 525, Budapest 60, Zágráb 160, Bucuresti 265, Varsó 20, Bécs 20, osztrák lebélyegzett korona 12.

Székrekedés. Gebhardt tanár, Budapest tiszti főorvosa, megállapította, hogy a „Ferenc József” keserűvíz, mint igen hatásos has-hajtó, kitűnő szolgálatot tesz.

A szerkesztésért
KAROLY JÓZSEF
felel.

Zsák, zsineg, ponyva, tömlő,

előnyös áron **HACKER** TESTVEREKNEL ARADON
beszerezhető: Iroda: Strada Muresului (Mares) 1.

A szerelem szobra

A *Prager Tageblatt* írja: A *Belvedere*-parkból eltűnt az a szürke szobor, amely Rudolf trónörökösöt ábrázolta. A helyén most egy homokkőből készült csoportozat áll, mely a parknak új báját kölcsönöz: a szobormű egy fiatal erőteljes férfit ábrázol, aki Éváját fölemeli. A karcsu testek minden vonala a szerelemről beszél. A szobor az emberi szerelem igazi, megérkeztető képmása. És a hely, ahol az emlékmű áll, megérdemelne még egy emlékkövet, melynek egy ragadozó vadállatot kellene ábrázolnia. Évekkel ezelőtt ezen a helyen ült egy újabb Kain Abel testvérét. Két utitárs, egy mészárossegéd és egy molnárlegény Reichenbergből Prágába ment, hogy idegenben próbál szerencsét. Késő este értek a városba és miután sötét este volt már, éjszakára a közismert Grün mamánál szállottak meg. A mészáros sötét tervet eszelt ki nyugvóhelyükön. Kenyerespajtasát a lábainál fogva kivonszolta a szürke Rudolf emlékéhez. És a molnárlegény ennek dacára tovább aludt és nem is ébredt föl többé, mert a mészáros agyonütötte. A gyilkosságot a mészáros egy pár csizmáért követte el, amelyért egész vándorlásuk ideje alatt irigykedett a molnárra. Ennek már ide is tova harminc esztendeje és most ezen a sok mindent látott helyen a szerelem emlékszobra áll.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlötték nem vállalunk felelősséget.

Nyilatkozat.

A Klein József-éle hírlapirodát megbízom azval, hogy szerezzé meg az utlevélemhez szükséges vizumot. Tettem ezt azért, mert Klein ur a lapokban hirdette, hogy ilyen természetű megbízásokat pontosan teljesít. Már két hét előtt adtam a megbízást, le is fizettem a kért 120 Lei díjat és Klein ur napról-napra állt a vizum megszerzésével. Tekintélyes költsége is vannak, mert a megyében lakom és Klein ur biztatására sűrűn be kell járnom a beigért, de meg nem szerzett vizumért.

Közérdeket vélek szolgálni akkor, amíg mindenkit figyelmeztetek a Klein féle pontos kiszolgálásra különösen akkor, amíg más vállalatok valóban percnyi pontossággal teljesítik az ilyen természetű megbízásokat.

Szántó György,
vasuti tisztviselő.

A **Schenker & Co.** aradi fiókjának eddigi vezetője Aronsohn Aron ur cégünk kötelékéből f. é. november 1-én kivált. Schenker & Co., aradi fiókjának vezetését ugyanakkor

Horovitz Emánuel és Döbler Miklós urak vették át, kik egyedül jogosultak a cég jegyzésére. 11106

Köszönetnyilvánítás.

Felejtse etlen drága jó tiunk, illetőleg testvér, sógor és unoka

Kövesdy József

waggongyári műszaki tisztviselő temetésén megjelent nagyszámú résztvevőknek és mindazoknak, kik merhetetlen fájdalomukban vigasztalásukkal felkorestek, képtelenek vagyunk köszönetünket egyenként kifejezni, miért is úgy a waggongyári igazgatóságunk, mint Tisztviselőkarunk, továbbá Dalárdának és Zenekarnak a végtisztességtételen való megjelenésükért és mindazoknak, kik jó tiunk ravatalára koszorút vagy csokrokat helyeztek, fogadják ezuton kifejezett hálás köszönetünket.

Egyben Varga Imre utodai „Szent Margit” temetkezési vállalatának is köszönetünket fejezzük ki a társadagot nem ismerő figyelmesen rendezett kegyeletteljes temetésért.

Arad, 1921. november hó 5-én.
10538 A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Miután két évtizedes temető-felügyelői szolgálatom után ezen állástól a mai napon megválok, ezuton fejezem ki hálás köszönetemet az Aradi Izraelita Hitközség minden tagjának. Az a megkülönböztetett tisztelt „jólindulat”, melylyel ugy előljáróm, mint a tagok irányomban viseltettek, maradandó kedves emlékem leend.

Arad, 1921. nov. 1-én.

Máté József,

4351 volt sirkert-felügyelő.

Radio Hirdetési Iroda 1531.

METEOR Palagyár R.-T.

Fugyvásárhely, (Biharmegye).
Alánlja elsőrangú Hatschek-gépen készült cellulose-mentes asbest palagyártmányait. A jelenkor elismerten legjobb fedőanyaga: tűzbiztos, tartós, könnyű és tetszetős. 4096

Keresünk

aradi irodánk részére 2-3 perfect német gép és gyorsírónt. Előnyben részesülnek a kik a román nyelvet írásban is tökéletesen bírják. Jelenkezni

Schenker & Co.

Aceev. palota. 11106

1921. november hó 6-án a Glória-ATE pályán d. u. ¼ óraker

Törekvés - ATE.

bajnoki football mérkőzés előzőleg ¼ óraker:

Törekvés II.-ATE. II.

1921. november hó 8-án a Glória-ATE. pályán d. u. ¼ óraker

AAC - ATE

vándordíj mérkőzés. 4334

Ön köhög?

Keressze fel azonnal a 4356

Csokoládé - Királyt

Strada Metianu (Furray-utca) 2a. szám és vásároljon valódi „Elbis” és „Méh-méz” cukorkát.

Elutazás miatt

női kalap szalonomat feloszlatom. A még rakáron levő „Modelleket” és kalap hozzávalókat lehető legolcsóbban eladó.

POPPER IRÉN

BULEV. REG. FERDINAND 10. SZ.

MEGNYILT! MEGNYILT!

BOROTVA zsillet élesítő vállalat

Megrendelést elfogad 4353
Maresch, Brunner és Koch cég.

Figyelmeztetés!

MEGÉRKEZTEM

Nincs már szőrmehiány!

mert Beregszászy szücs céghez dus választék érkezett. 4345

Lippán 3 vendéglő, egy fűszer és egy papír üzlet

Egy cement és egy téglagyár, egy fényképezési műterem. Több magánház elfoglalható lakással eladó. Értekezhetni ARATÓ közvetítő irodájában LIPPA. 4347

LEGUJABB

eredeti francia kosztüm kabát, ruha és szőrmemodellek

HOLZER

:: divatáruházában :: 10706
Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 9. sz.

Viszketeg, sörör, bőrkütes

eseten vásároljon egy tégely közismert Dr. Fleisch-féle 4058

SCABOFORMOT

hatása biztos, szagtalan, a ruhát nem piszkítja. Próbátégely 8 Lei, nagy tégely 12 Lei, családi tégely 20 Lei. Hozzávaló Scaboform hintó por 4 Lei. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár viszont eladók részére is. — **Kain Imre Angyal** gyógyszer-tára (volt Ring) Arad, Calea Banatului 1. (Asztalos S.-u) (Szabadság-tér) sarok.

Saját készítményü VASBUTOROK

réz (nagy) ágyak, összecsuksukható ágyak, csinos kivitelü gyermekágyak, mindenféle mosdók, ruhafogasok, sodronybetétek fa- vagy vasrámával kórház és internátus berendezések jó és erős kivitelben, a legjutányosabb árákon. — Képes árjegyzék kívánatra. 4241

Fleischer Testv. vasbutorgyara

Str. Rusu Sirlanu (Aulich Lajos-u.) 14.

„Hermes”

fordit és közvetít
strada Luther (Luther Márton-u.) 1. szám.
Telefon sz. 8-77. 4251

Gyümölcsfák

minden fajban kaphatók:
NIEMETZ faskolájában
Timisoara, 4307
III., Strada Coroana (Korona-utca)
25. szám. :: Telefonszám: 135.

Magánház

gazdálkodásra kiválóan alkalmas, 4 szoba, fürdőszoba zárt folyosó, ösz. szes mellékhelyiségekkel pincével, villany nagy udvar és kerttel, istállóval, elfoglalható lakással.

Str. Alexandru Gavra (Csernovits Péter-utca) 6. sz sarok ház üzletekkel. Lakás elfoglalható.

Str. Simion Balint (Dessewffy-utca) 6. sz. ház, kerttel eladó. Lakás elfoglalható.

Többrendbeli földszintes ház, valamint nagyterkes külvárosi házak a város központjában emeletes bérházak állandóan előjegyzésben, rendkívül olcsó áron kaphatók.

Szőlők: 2 holdtól 20 holdig, koinával, teljes felszereléssel és berendezéssel a hegyalla minden részén.

Földbirtok: Circa 40 hold. Gáj mellett, teljesen új kastélyszerü épülettel s melléképületekkel azonnal átvehető.

BETTELHEIM ügynökség Piața Imperatorului Traian (Attila-tér) 2. l. 4. vagy Crucea Alba (Fehér Kereszt) kávéház. 4298

FOG	JEANETTA MOHR vizsg. fogtechnikusnő Arad, Luther-tér 1. Rendel 8-12, 2-7-ig. Minden csütörtökön szegényeknek ingyen fogház.	FOG
		10511

Eladók!!!

Olcsó áron, jókarban levő bér- és magánházak azonnal elfoglalható 3-4-5-6 szobás modern lakással — Gyáralapításra alkalmas nagy teljes házak lakásokkal. — Házak lakással borpincével. — Ház kitünő forgalmu sütődével. — Házak kitünő forgalmu üzletekkel. — 3 gőzmalom 3-4-5 járatu. — Egy 7, egy 5½, egy 3½ holdas uri szőlő, urilakkal teljes felszereléssel. — 30 kat. hold tanya gazdasági épülettel aradi hártárban. — 2 üzlethelyiség a főtér tözsom szédságában levő utcákban. — Vidéki román községben 30 év óta fönálló ház vegyeskereskedéssel, halmeréssel olcsó áron. Díjtalan felvilágosítással szolgál: **HAASZ ALBERT** irodája Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2. 10709

Csodás hatásu arcszépítő és finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Szeplők, májfoltok, bőrtakák, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után megszűnnek. Az arc rozszás tide hamvas lesz. 10841
Dr. Földes és Hehs Aradon.

Bakács Béla

kézimunka tervező, előrajzolást, fehér és színes himzés, fillet és fehérenemű stb. készítest. Allandoan raktaron tart kész és előrajzolt kézimunkákat és mindennemü kézimunka kellékeket. Bizományosok Erdély és Bánát minden városában. Románia egyetlen villanyerőre berendezett sablon készítő gyára. **Löw si Bakács, Arad, Str. Bratianu (Weitzer-u.) 11.** 11237

Löw Róza

urnő kézimunka üzletébe mit eddig is vezetett, társként belépett és azt fővárosi mintára modernül berendezve tetemesen nagvobbitotta. Vállal kézimunka tervezéseket

Figyelem! Ujdonságok!

Női és gyermekkabátok minden kivitelben, a legdivatosebb fagonokban megérkeztek.

Reiner György női divatáruháza

Arad, strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. 11331

Mielőtt teli felöltő szükségletét beszerzi, tekintse meg

JULIU PLESZ GYULA

női és gyermekruha áruházát

ARAD, Strada Pirlol Nr. 3
Vörösmarty-u. a Színház épület
hátsó bejáratával szemben. 3930

Külön mértékosztály!

BUCURESTIBE

utazik futárunk ma este, utlevelek
láttamozását közismert pontossággal intézzük.

„KELET” hirlapiroda.

Apró hirdetések.

Levelezés.

„NEM BANJI MEG” október 27. leve-
lére válasz kiadóban. 4341

„AZ AZ IDŐSEBB URI EMBER” levele
későn jött birtokomba, hétfőn ott leszek
„Szöke asszony.” 4358

ÖTSZAZ LEIVEL támogatna havonta
uriember lakással rendelkező fess asz-
szonykát. Részletes leveleket találko-
zás megjelölésével Wallinger hirdetőjé-
be kér „Megértés” jellegével. 11236

ROMÁNUL tudó finomlelkű szép uri-
leánynak támogató discret barátja len-
nék. „Disztigvált” jellegű leveleket
Wallinger hirdetője továbbit Földes-pa-
tika kapujával szemben. 11236

Házasság.

VIDÉKI VAGYONTALAN SZÉP URI-
LEÁNY férhez menne középkori vagy-
nos önálló kereskedőhöz. Komoly szán-
dékú levelet „Megbecsülém” jellegére
kiadóhivatal közvetít. 4340

Alkalmazás.

FÜRDŐSZOLGA kerestetik Posch-fürdő
részére. Német nyelv megkivánatik. 4373

HÁZMESTERPAR gyermektelen taka-
ritásra, lakás fűtés világításért keres-
tetik Háász hirdetőjében. 10709

DEUTSCHE Kinder gärtnerin sucht
Stelle nähéres im Kelet Annonzenbüro.
11106

TISZTVISELŐ román fordítói állást vál-
lal délutáni órákban. Cim Kelet hir-
lapiroda 11105

TÜZÖLEÁNYOK felvételek Távorí Se-
bestyénél Viadukt mellett. 11236

INAS. kocsis, irodaszolga, vagy hasonló
szolgálatot keres Pakurár János Simánd.
11236

FIATAL kereskedő segéd teljes ellátás
mellett kámba felvétetik Marta-gyár-
ral szemben. Román ajkuak előnyben.
4366

NŐI ÉS FÉRFI kalapok festését tisztí-
tását, alakítását a legújabb divat szerin-
teszközöl Galló György kalapos, Strada
I. I. Bratianu (Weitzer János-utca) 17.
4346

HUSZONNYOLC ÉVES kereskedő segéd
román magyar, német nyelvismerettel
fűszer- rövid-, vas szakmában állást
keres. Cim a kiadóban. 4348

NŐS KERESKEDŐ- segéd, fűszer, vas
és rövid szakmában állást keres. Cim:
Ursu. Silindia. 4349

EGY három járatu vámmalomhoz szak-
képzett molnár keresetik. Bővebbet:
Teltser Henrik aranyművesnél Strada
Moise Nicouara (Petőfi-utca) 1. Bing-ház.
4343

FEHÉRNEMŰ javítónót keresek. Mandl
papírüzlet Bulev. Regele Ferdinand I.
(Boros Béni-tér) 15. 4354

VARRÓNÓ, angol és francia munkát
végez. házakhoz ajánkozik. Cim a ki-
adóhivatalban. 11332

FOGADÓ KISASSZONY felvétetik. —
Ugyanott egy takarítónő 2 órai mun-
kára 150 lei fizetéssel. Dr. Tamásdán
Bul. Reg. Ferdinand 8, 4367

MINDENES leány azonnal vagy novem-
ber 1-re felvétetik Strada Consistorului
(Batthyány-utca) 23. 200

FELTÉTLEN tisztességes és megbiz-
ható főző gazdasszony gazdaság vezeté-
sét teljes gyakorlattal önállóan végzi.
helyben vagy vidéken állást keres.
Cime Forreiter Karolin Strada Coasei
(Kasza-utca) 36. 4565

TÖBB ÉVI gyakorlattal bíró üzletveze-
tő pénztárnoknő vagy ehez hasonló
állást keres. Cimeket: „Pénztárnoknő”
jellegére a lap kiadóhivatalába. 4360

ÜGYVÉDI IRODÁMBA jó gépiró romá-
nul tudó írkokot keresek. Cim a kiadó-
hivatalban. 4278

FESTŐ SEGÉD, ki a paraszt fonaláru
festést teljesen érti, kerestetik vidékre,
csak nagykoru és román nyelvet bíró
alkalmaztatik. Bővebbet Szerénél Cor-
nul vanatorului (Vadászkürt) kávéház.
11104

FELSŐRUHA VARRÓNÓ jutányos árért
házakhoz ajánkozik. Cim a kiadóban.
4335

Lakás.

BUTOROZOTT szobát keres különbejá-
rattal fiatal, gyermektelen házaspár. Cim
Wallinger hirdetőjében. 11236

INTELLIGENS fiatal ember külön bejá-
ratu butorozott szobát keres néhány hó-
napra. Cimeket a kiadóba kér. 4327

KERESEK a belváros közelében egy,
vagy két különbejáratu szobát fürdőszo-
ba, villany használatbal, lehetőleg tel-
jes ellátással. Ajánlatokat „Ar mellékes”
jellegére Kelet hirlapirodába kérek. 11105

KÜLÖNBEJÁRATU szoba kerestetik tel-
jes ellátással, intelligens urleány részé-
re. Ar mellékes. Cim: Wallinger hirde-
tőjében. 11236

Vétel és eladás.

SCHWEICZI BAKKECSKE, gyönyörű
példány fajtisza, eladó. Strada Vasille
Paguba (Báthory-utca) 45. 4350

PERZSASZÖNYEGEK, babakelengye
eladó Arady Strada Határ-utca 6-7.
11205

KEVESET használt csukott hintó eladó.
Str. Crisan (Karolina-utca) 3. 4352

ÜZLETBERENDEZÉS italméréshez, (jég
szekrényvel) rőfös-, vagy bórkereske-
déshez, esetleg más szakmához alkal-
mas. eladó Cim a kiadóhivatalban. 4357

PARÓKÁK, transformációk bandók haj-
pótlékok, hajfonatok, hajkrepp legol-
csóbban Fischer Jánosnál Strada Mara-
sesti (Kossuth-utca) 58. sz. 4288

MAGYAR FESTŐMŰVÉSZEK VASZNAI
Herer, Heyer, Czenz, Telkessy, Nádler,
Markó, Szepesi-Kuszkó Béli Vörös,
Papp S. Mousson Zorkóczy, Nógrádi,
Szász, Juszkó, Berkes, Peske, Németh,
Bánsági Basch Beregi, stb. stb. eladók
Piata Imperatul Traian (Attila-tér) 2. I.
4. délután 5-7-ig. 4295

TEKERCS CSOMAGOLÓPAPÍR, vé-
kony, kapható Kuleszer könyvkereske-
désében Dobó-u. 10671

VEHET, eladhat cserélhet modern és
régí műtárgyakat, képeket szobrokat,
szőnyegeket porcelánokat, antik bu-
rokat a Szépművészeti Szalonban Str.
Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Or'u-
tay-palota. Bekapcsolt telefon 333. szám.
11031

ORGONÁT POTLÓ HARMONIUM eladó.
Str. Bucur (Bötvös-utca) 1., II. em. 4369

FINOM PERZSAKABÁT eladó. Megtekin-
hető Joanovits szűcsnél. 4370

EGY hármass számú Wertheim-kassza
eladó Ujaradon Fő-ut. 18. özv. Martinév.
4361

GYALUPADOK és több szerszám eladó
Str. Oituz (Illés-utca) 102. 4362

ANTIK szekrények, kártya-asztal nagy
foitel továbbá tükrök, ócska tégla és
erős oszlopok stb. eladók Str. St. Ge-
orghe (Dezső-utca) 8a) 4364

FAJTISZTA, csodaszép spicce kölyök-
kutyá eladó. Strada Cosbuc (Wesselényi-
utca) 26. 4363

SZALAGFÜRESZ-GÉP eladó. Strada
Oncu (Schweidel-utca) 8a. 11235

50 Körösvölgyi Takarékpénztári rész-
vény eladó. Cim Kelet hirlapiroda 11106

ELADO egy alig használt finom téli-
kabát, megtekinthető szivességből Kádár
István uriszabó-üzlet Strada Alexandri
(Salacz-utca) 3. 11105

ELADO Hofher-féle herodörzsölő. Todor-
rás, Vadahunyad. 11236

HASZNALT vasredőny (tróló) megvételre
kerestetik. Vador Str. Metianu (Forray-
utca) 11237

BUTOR. Ebédő és hálószobák olcsó ár-
ban kaphatók Wiegenfeld butorraktár.
Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

GRAMMOPON óriási, kitűnő hangú és
gyártmányu nagyszámú művész leme-
zekkel eladó Piata Imperatul Traian
(Attila-tér) 2. I. 4. 4296

NYERSBORKÖVET veszek minden
menynységben Irom Arnold Arad, Str.
Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca)
39. sz. 10655

EZÜSTÖT szőnyegeket legmagasabb ár-
ban vesz Salon Artistique Bul. Regele
Ferdinand (Andrássy-tér) 20. 11045

AZ EST ÉS A NAP összes számai a
mozgósítás kezdetétől sorrendben eltéve
eladó. Piata Imperatul Traian (Attila-
tér) 2. I. 4. 4297

GYÖNYÖRŰ új perzsakabát szijszki gal-
lérral eladó. Megtekinthető Joanovits
szűcsnél. 11235

SZALON öltöny majdnem új közép-
metre eladó Strada Mune de aur (Arany-
kéz-utca) 20. 900

Ingatlan.

BELVÁROSBAN 2040 négyszögöl bel-
telekkel ház eladó. Cim a kiadóhiva-
talban. 4359

ELADO házak, egyéb ingatlanok elő-
jegyzését elfogadja: Wallinger iroda.
(Földes-patika kapujával szemben.) 11237

ELŐJEGYZETT házak, egyéb ingatl-
nok olcsón vehetők. Bővebbet Wallinger
irodában (Földes-patika kapujával szem-
ben. 11237

PANKOTAN, F6-tér 389. számú bérház
szőlőkerttel eladó. Bővebbet ugyanott.
11236

KERESEK megvételre forgalmas helyen
házat, melyben elfoglalható lakás és
üzlethelyiség van. Közvetítőkkal nem
tárgyalok. Cim a kiadóban. 4338

ELADÓ Str. Geiu (Ámos-utca) 17. sz.
új ház a fürdőház mellett elfoglalható két
szobás lakással. 4339

SÉGA, Rózsa-utca 1. számú ház szabad
kőzből eladó. 10708

Uzletek.

ÜZEMKEPES öt-hat járatu vámmalom
hasznosbó: be kerestetik Ajánlatok Kelet
hirlapirodába „Malom” jelige alatt inté-
zendők. 11105

JÓFORGALMU korcsma eladó. Cim:
Arad-Gáj, Temető-utca 10. 4355

HUSZ év óta fennálló jóforgalmu fűszer
üzlet elfoglalható lakással repatriálás
végett sürgősen eladó. Özv. Herzog
Györgyné. Arad Strada Miron Costin
(Gróf Leiningen Károly-utca) 6. 4312

Különféle.

A LEGUJABB BÉCSI CAKKOS RUHA-
FÜZEST vállalja LOW és BAKACS, str.
Bratianu (Weitzer-u.) 11. 11237

PIANINÓT BÉRELNEK. Ajánlatokat
Kelet hirlapirodába kérek. 11105

OLAJOK, Destillált és raffinált gépolaj,
vulcan olaj, gőz- és motorhengerolaj,
autóolaj, autó- és nehézhúzín, továbbá
zsír, sárga és fekete kocsikenőcs, tők-
mag-, napraforgó- és repceolaj, olajpo-
gácsák napl áron kapható az Industri-
Aradana De Uleturi S. P. A., Aradi Olaj-
ipar Rt.-nál Aradon, Bulev. Regele Fer-
dinánd I. (Boros Béni-tér) 22. Telefon
135. sz. 10641

FIGYELED?

Aki gyorsan elhatározza magát, most
olcsón vehet!

Csakis átelnünk kaphatók!!

MAGÁNHÁZAK a város minden pontján
modern elfoglalható 2-3-4-6 szobás
lakásokkal, kerttel. 20.000-60.000
leig.

BÉRHÁZAK a bel- és külvárosban el-
foglalható lakásokkal minden árban.

URIPALOTA belvárosban elfoglalható,
garázs istállók, kocsiszin, csejédlá-
kás-épület, 200 [1]-öl ker!

URILAK belvárosban modern parkiroz-
va, gazdasági udvarral.

SZÖLÖK villával felszereléssel.

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK BÉR- ES
MAGÁNHÁZAKBAN.

ELADÓ ÜZLETEK:

HÁZ PÉKSÉGGEL 40.000 lei.

BORBÉLYÜZLET házzal lakókkal 30.000
lei.

BODEGA italméréssel belvárosban.

HENTESÜZLET sarkbérházzal fűtőre-
(piac)

PÉKSÉG sarkházzal, 12 segéddel leg-
forgalmasabb helyen.

VENDEGLŐ, FÜSZERÜZLET kert kug-
lító 3 szobás lakással.

I. OSZT. VENDEGLŐ kerthelyiséggel,
belvárosban 20.000 leivel átvehető

FÜSZERÜZLET piactéren 3000 lei.

FÜSZERÜZLET fűtőre sarok

ÜZLETHELYISÉG Piata Avram Iancu
(Szabadság-téren) nagy portállal be-
rendezéssel.

ÜZLETHELYISÉG Strada I. I. Bratianu
Bul. Reg. Maria (Weitzer J.-utcában,
(Andrássy-térnél.)

MÉSZÁROS- ÉS HENTESÜZLET 2 szo-
bás lakással 20.000 lei.

CIPESZÜZLETEK főfőrnél.

MINDEN SZAKMABELI ÜZLETEK ELŐ-
JEGYZÉSSEN.

Mindentéle ingók (szőnyeg, zongora bu-
tor, szervizek stb.) adásvételre
közvetítése.

Mind ezekről díjtalan felvilágosítást
ad 8-12-ig és 2-7-ig csakis

S Z I R M A I

adásvételi és hirdetésfelvételi irodája
Str. Trib. Axente (Damjanich-u.) 14. 64

FRIEDMANN

Piata Avram Iancu (Szabadság-tér)
SZALAY-kávéház. 11205

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt
butorszállító kocsikkal felelősség
mellott pontosan és olcsón teljesít:

Eliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu
(Deák Ferenc-utca) 36. sz.
Bekapcsolt telefon 250. sz.